

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 119-01-72/2018-04

Датум: 26. децембар 2018. године

Немањина 22-26

Београд

Записник са прве конститутивне седнице Националног комитета за УНЕСКО програм
„Човек и биосфера”

Прва конститутивна седница Националног комитета за УНЕСКО програм „Човек и биосфера” одржана је дана 20. децембра 2018. године, са почетком у 10 часова, у просторијама Министарства заштите животне средине, сала 320, Омладинских бригада 1, Нови Београд. Седници су присуствовали:

- Јасмина Јовић, председник Националног комитета за УНЕСКО програм „Човек и биосфера”, в.д. помоћник министра заштите животне средине;
- Проф. др Горан Милашиновић, председник комисије Републике Србије за сарадњу са УНЕСКО;
- Милица Тодорић, Министарство спољних послова;
- Др Предраг Лазаревић, Биолошки факултет Универзитета у Београду, члан Комитета;
- Гордана Јанчић, ЈП „Србијашуме”, члан Комитета;
- Смиљана Новичић, Туристичка организација Србије, члан Комитета;
- Радмила Петановић, Српска академија наука и уметности, члан Комитета;
- Марко Туцаков, Покрајински завод за заштиту природе, члан Комитета;
- Биљана Пањковић, Покрајински завод за заштиту природе;
- Весна Миздрак, Развојна агенција Србије, члан Комитета;
- Невенка Арсенијевић Мајер, Завод за унапређивање образовања и васпитања, члан Комитета;
- Борис Радић, Шумарски факултет Универзитета у Београду, члан Комитета;
- Душка Димовић, WWF, члан Комитета;
- Лидија Аћимовић, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, члан Комитета;
- Наташа Лалић, Министарство заштите животне средине.

Уводну реч дала је Јасмина Јовић, помоћник министра Сектора за заштиту природе и климатске промене Министарства заштите животне средине и председник Националног комитета за УНЕСКО програм „Човек и биосфера”, са нагласком да су у Републици Србији до сада проглашена два РБ, „Голија - Студеница” и „Бачко подунавље”, а управљачи ова два резервата ће касније презентовати кратак извештај о томе шта се током ове године дешавало. За крај је предвиђена дискусија у којој овај Комитет треба да дефинише даље кораке, пре свега за наредну годину, теме везане за тентативну листу као и остала задужења у наредном периоду. Сматра да је ово добра прилика да се дефинише колико често ће се Комитет састајати и обзиром на обавезе свих чланова Комитета, сматра да су три састанка годишње врло реалан и добар предлог, како би се могло утврдити шта смо постигли у претходном периоду, који се

проблеми јављају и као решити исте, као и све даље што нас очекује. Такође наводи да тентативна листа постоји али је потребно ревидовати је. Постојали су покушаји да се покрене номинација за РБ „Стара планина”, али је то у неком моменту застало, али и да постоји идеја да се покрене номинација прекограничног РБ „Тара-Дрина”, те сматра да је ово идеалан моменат обзиром да је у Републици Српској скоро проглашен НП „Дрина” и да с тим у вези постоји пуно валидних података за номинацију.

Поздравна реч дата је проф. др Горану Милашиновићу, председнику Националне комисије Републике Србије за сарадњу са УНЕСКО, који је нагласио да Србија као земља и држава има озбиљне потенцијале, а све како је једна значајна улога УНЕСКО-а и подизање угледа наше земље. Како је ово је прва седница МАБ-а у последње три године, главне активности треба да буду дефинисање приоритета и циљева и предлаже да се извештаји о раду Комитета достављају на шест месеци. Сматра да је у овом тренутку састав Комитета добар у смислу сарадње са УНЕСКО-м. Обзиром на то да је важност МАБ Комитета велика, а упис РБ „Бачко подунавље” у УНЕСКО-ву листу најзначајнији корак у протекле три године, перманентни задатак треба бити одржавање комуникације са органима комисије у Паризу, посебно у смислу извештавања о номинацијама, а од посебне важности је обавештавање комисије писаним путем о свим активностима. Даље се наставило са представљањем свих чланова Комитета.

Милица Тодорић из Министарства спољних послова, Одељења за УН за сарадњу са УНЕСКО-м, које прати рад УНЕСКО-а и сарађује са Националном комисијом, али и повезује сва ресорна министарства, организације и Сталну делегацију у Паризу.

Предраг Лазаревић са Биолошког факултета Универзитета у Београду, биолог, ботаничар, као сарадник Института за ботанику и ботаничке баште „Јевремовац” спреман да допринесе раду овог Комитета.

Гордана Јанчић, помоћник извршног директора Сектора за шумарство и заштиту животне средине ЈП „Србијашуме”, члан РБ „Голија - Студеница”, сматра да ће овај састанак доста допринети да овај РБ задржи свој статус резервата на листи, обзиром на далеко већу важност опстанка на тој листи.

Смиљана Новичић из Туристичке организације Србије која се бави промоцијом културно-историјског наслеђа и културног туризма. У оквиру промоције културно-историјског наслеђа посебан печат и значај ставља се на споменике који су на листи УНЕСКО-а, тако да свој допринос овом Комитету види у смислу промоције оног што је на листи УНЕСКО-а док ће се Туристичка организација бавити промоцијом свих потенцијала Србије.

Радмила Петаповић, дописни члан Српске академије наука и уметности, професор Пољопривредног факултета Универзитета у Београду у пензији и председник Академског одбора за проучавање фауне Србије.

Марко Туцаков, самостални стручни сарадник за међународну сарадњу и пројект менаџер у Покрајинском заводу за заштиту природе, биолог, координатор РБ „Бачко подунавље”.

Биљана Пањковић из Покрајинског завода за заштиту природе, стручњак за заштиту природе из области ботанике, а уједно је и била члан Подкомитета МАБ пре три године где је и руководила израдом номинације за овај РБ, а тренутно ради на пословима руководиоца РБ „Бачко подунавље”.

Весна Мизрек, правни саветник за инвестициона улагања Развојне агенције Србије, која се бави стратешким улагањима и привлачењем директних инвестиција, подршком развоја малих и средњих предузећа.

Невенка Арсенијевић Мајер, саветник координатор у Заводу за унапређивање образовања и васпитања и ради на пословима развоја уџбеника и програма.

Др Борис Радић, доцент на катедри за планирање и пројектовање у пејзажној архитектури Шумарског факултета Универзитета у Београду. Учествоје у предметима који се баве планирањем предела. Такође је учествовао у изради неколико просторних

планова подручја посебне намене у деловима који су се односили на заштиту природе али и на део који се односи на културни предео.

Наташа Лалић из Министарства заштите животне средине, Групе за прилагођавање Сектора за заштиту природе и климатске промене, данас у својству техничке подршке.

Душка Димовић, директор Светске организације за природу у Србији. У оквиру WWF-а активно је укључена у оквиру програма „Заштићена подручја - подручја за природу и људе”, као и на успостављању прекограничног РБ „Бачко подунавље” у пет земаља, о чему ће касније дати детаљан преглед.

Лидија Аћимовић из Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Сектора за рурални развој, руководилац Групе за агроеколошке мере и локалне иницијативе.

Како је велики број чланова овог Комитета различитих струка, Јасмина Јовић сматра да сваки члан може заиста да допринесе добром функционисању Комитета, а све како је овде реч о номинацији не само националних добара, већ постоји интенција да се прогласи што више прекограничних РБ (већ је постојао покушај за успостављање прекограничног РБ у пет земаља: Аустрија, Мађарска, Србија, Словенија и Хрватска али нажалост, из политичких разлога овај резерват није проглашен у овом моменту, иако су свих пет земаља прогласиле своје националне резервате, док су у Хрватској и Мађарској проглашени и прекогранични резервати).

Душка Димовић је затим кроз своју презентацију ближе упознала присутне чланове са програмом „Човек и биосфера”, његовим значајем за Републику Србију и Министарство заштите животне средине. РБ су по дефиницији подручја копнених или морских екосистема, која су призната у оквиру програма „Човек и биосфера”. МАБ програм је 1971. године основан као идеја, у оквиру које резервати нису заштићена подручја, јер акценат није само био на заштити врста већ и на људима и размени компоненти. Првобитна идеја је била да не треба да постоји велики број резервата, већ само један, односно да се читавим подручјима управља на један одрживи начин, који ће осим природе укључивати и људе. За најбитнију прекретницу издваја се Севилска стратегија која даје глобалне смернице. РБ имају три функције: функцију заштите (заштита предела, екосистема, врста и генетичке разноврсности), функцију развоја (економски и друштвени развој на принципима социо-културне и еколошке одрживости) и функцију подршке. Некада је акценат био пре свега на заштити и научноистраживачким, односно биолошким истраживањима, међутим данас су присутни и економија, туризам, географија и биологија у најширим аспектима, те је у том смислу састав овог Комитета сасвим другачији јер укључује разне сегменте струке. Обзиром да се УНЕСКО бави науком, културом и образовањем, битно је да се у што ранијем стадијуму образовања крене са образовањем за одрживи развој. Када је у питању УНЕСКО, најчешће се прво помисли на УНЕСКО-ву листу светске баштине, па како би се направила разлика између резервата биосфере и светске баштине, дата је и једна компаративна табела. Светска баштина је хијерархијски озбиљнија јер подразумева конвенцију, која је оснивачки документ и коју је наша земља потписала и ратификовала и у том смислу је законски обавезујућа. За разлику од конвенције, „Човек и биосфера” је програм и није на тај начин обавезујући. У случају секретаријата главних органа, оба се налазе у Паризу, а постоји и Центар светске баштине који координира све везано за УНЕСКО светску баштину, као и Комитет светске баштине које чине земље потписнице конвенције, и који се мења на четири године, колико траје мандат. Када је реч о МАБ-у, постоји секретаријат и међународни координациони центар. По питању финансијске подршке, светска баштина има бољу подршку, обзиром да постоји фонд за светску баштину и подршка донатора. Код МАБ-а та привилегија изостаје, али постоји одређени фонд. Такође, када су у питању међународни фондови, од значаја су приоритети који ови фондови препознају, што се посебно односи на прекограничне резервате, па нам је из тог разлога веома важана улога Развојне агенције и Туристичке организације Србије. По питању ревизија, постоји периодично извештавање, на десет година. У случају светске баштине постоје

саветодавна тела (IKOMOS и IKROM, која се баве културом, а са друге стране постоји и IUCN који се бави природом). Ова тела евалуирају номинације које државе подносе и предлажу за упис, а затим Комитет за светску баштину (које чине земље чланице у том тренутку) верификује одлуку, односно сагласи се или се не сагласи са предлогом саветодавних тела у овом случају.

У случају програма „Човек и биосфера” сам процес је много флексибилнији што нам даје одређену слободу да лакше функционише. РБ су алатка и питање је само како ћемо то искористити али је исто тако битно колико смо активни. По питању просторне организације, постоји централна зона – core area, заштитна зона и прелазно подручје, али ова просторна организација може и другачије да изгледа, с тим што су активности везане за зоне и зависе од врсте подручја. Тренутно у свету постоји 686 резервата у 122 земље, а 302 у Европи. По питању процеса доношења одлуке, при Министарству спољних послова имамо Националну комисију за сарадњу Републике Србије са УНЕСКО-м и постоји Национални МАБ Комитет као и наша делегација у Паризу. Везано за сам процес номинације, наводи пример РБ „Бачко подунавље”, за који је Покрајински завод за заштиту природе припремио номинациони формулар уз подршку WWF-а, који је предат нашој комисији која је то даље поднела у Париз, након чега МАБ Секретаријат верификује номинацију. Такође постоји и Саветодавни комитет резервата биосфере који технички прегледа документ, изврши валоризацију и даје предлог након чега га Међународни координациони савет усваја (у овом случају је у јуну 2017. године за РБ „Бачко подунавље” донета позитивна одлука), а затим Генерални директор УНЕСКО-а о томе обавештава државу. Тек када земља буде обавештена, подручје бива званично уписано на листу. Развојна компонента је од изузетне важности, што значи да јавност мора бити обавештена и упозната са тим. Локално становништво треба да се укључи јер се овај процес не може спровести без сарадње са општинама и заинтересованим странама, односно да сама номинација није могућа уколико се општине не сагласе. У случају РБ „Бачко подунавље” постојала је сагласност 5 општина, а укупно 17 организација је потписало подршку. Важно је да од почетка тај процес буде партиципаторски и то је разлика у односу на пример заштићених подручја (овде само име каже „човек и биосфера”), што имплицира важност активног укључивања. Сам концепт РБ подразумева да се што раније људи укључе у радне групе, за шта наводи пример компарације између РБ „Бачко подунавље” са РБ „Голија-Студеница”. У случају РБ „Голија-Студеница”, одлука је тада донета у смислу заштите, те је номинациони досије послат иако на самом почетку локалне власти нити локално становништво није било обавештено, тако да се сада у управљању овим подручјем јављају проблеми јер превентивно није на време о томе разговарано. У случају РБ „Бачко подунавље”, у самој припреми је било укључено преко 200 сарадника. Због тога је помоћ свих заинтересованих страна јако битна. Потребно је основати координациони савет резервата и форуме у свим општинама. За даљу дискусију је предвиђена прелиминарна листа, РБ „Голија-Студеница” и „Бачко подунавље” су већ уписани, са идејом да се РБ „Бачко подунавље” прошири на 5 земаља (Аустрија, Хрватска, Мађарска, Словенија и Србија) и на ту тему ће се организовати један састанак у јануару 2019. године, на коме би се отпочело са радом на заједничкој номинацији. Од осталих потенцијалних подручја на прелиминарној листи постоје и 3 национална парка (Шар планина, Тара и Ђердап), 2 резервата природе (Делиблатска пешчара и Обедска бара), као и Проклетије и Кучајске планине које још немају статус заштите, али ту је и III „Стара планина”. За III „Стара планина”, номинација је већ започета али се у одређеном тренутку појавио конфликт око изградње скијалишта, а општина Књажевац није изразила заинтересованост, међутим, сада је ситуација мало промењена па постоји реална интенција да ово подручје буде следеће за номинацију. Осим на локалу, то може бити и међународна мрежа у којој су резервати повезани са другим резерватима, па када сте члан или део мреже постоји више могућности за разне пројекте и размену искустава.

Јасмина Јовић истиче да постоји извесно негативно искуство у смислу да наше становништво посматра заштиту природе, односно заштићена подручје за једну врсту

терета или ограничења који им је наментнут, баш из разлога што становништву није појашњено шта све могу бити бенефити које могу да остваре из чињенице да се налазе у заштићеним подручјима. Уједно сматра да је по питању предлога за нове номинације, у овом моменту, најлакше кренути са оним подручјима за које имамо податке о валоризацији подручја како би се убрзао процес номинација, а то се пре свега односи на прекогранични резерват „Тара-Дрина”.

У вези прекограничних пројеката, проф. др Горан Милашиновић сматра да уколико постоје нерешена питања граница између држава, потребно је истрајати у овим пројектима и паралелно радити на проглашењима и националних али и прекограничних резервата, када се стекну услови за исте. Износи да је мишљење комисије да је боље издвојити један реалан програм него више нереалних и сматра да је од посебне важности комуникација са Паризом, а да начин рада треба да буде такав да чланови Комитета, као експерти, формирају приоритете на основу стручне проблематике, а да онда од наше делегације добијемо информације која подручја добијају могућност за разматрање. Уједно наглашава да постоји идеја да се током 2019. године одржи конференција УНЕСКО у Београду, на којој би нашој јавности било представљено оно што радимо, што ће свакако допринети популаризацији, али и да се представе сви проблеми са којима се сусрећемо. Такође истиче да имамо и подршку Регионалне канцеларије УНЕСКО за науку и образовање у Венецији, која је вољна да сарађује, одржи предавања али исто тако и да пружи финансијску подршку, иако је буџет УНЕСКО-а значајно смањен. Јасмина Јовић је нагласила да је Министарство већ одржало један састанак са представником канцеларије из Венеције, на коме је договорено да ће бити пружена потпуна подршка.

Борис Радић је додао да је 2000. године формирана Европска конвенција о пределу коју је Република Србија потписала али не и ратификовала, у оквиру које је дата дефиниција предела (предео је оно што виде људи) и која је тако позиционирала човека као фокалну тачку у проблематици. С тим у вези, читав концепт „Човек и биосфера” се ослања на сектор Европске конвенције о пределу, који говори о типологији предела и који је резултат нежне реакције између човека и његовог окружења.

Биљана Пањковић наглашава да је одржан састанак са Заводом за заштиту споменика културе на коме је закључено да треба направити тентативну листу на основу валоризације и урадити методологију.

Гордана Јанчић је представила извештај за РБ „Голија-Студеница”, у коме осим финансијске подршке издваја и важност добре комуникације. Како Закон о заштити природе не препознаје резервате биосфере, номинације представљају ствар државе. У делу сачињавања извештаја, ЈП „Србијашуме” као управљач и корисник шума имало је највећу активност у делу везаном за извештај, али су учешће узели и Министарство задужено за послове заштите природе и Завод за заштиту природе Србије. На основу стручно документационе основе коју је израдио ЗЗПС, 2001. године ПП „Голија” проглашен је за заштићено подручје. Исте године део ПП „Голија” добио је статус РБ. Међутим, у тренутку саме номинације није постојала подршка свих општина, пре свега Ивањице и Краљева. Како је управљач у обавези да након десет година од проглашења припреми извештај, то је извештај управљач израдио у сарадњи са ЗЗПС и Министарством и исти доставио Комисији и Комитету у Паризу, који је даље разматрао извештај и дао препоруке за додатна објашњења. Оно што је тада било наглашено, то је да се не препознаје учешће локалне заједнице у РБ, али ни који су бенефити за локалну заједницу од РБ, који проблеми се јављају у заштићеном подручју, као и да је неопходно да ЈП „Србијашуме” изради план управљања РБ (без обзира на то што постоји план управљања Парком природе „Голија”, као законска обавеза управљача овог заштићеног подручја) и да се формира тело за управљање РБ које ће да укључује и локалну заједницу. Рок за ове препоруке била је 2015. година, након чега је формиран форум заинтересованих страна, урађене су публикације и извршено представљање јавности и локалној заједници. Урађене су и допуне извештаја које су послате 2015. године, али како су се у то време дешавале промене у

саветодавном комитету, у смислу чланова, на тај допуњен извештај добијена су одређена питања на које треба дати одговоре и појашњења. Питања су се односила на то зашто кључне области нису окружене заштитном зоном, било је потребно доставити информацију за изградњу аутопута и информацију за изградњу скијалишта, али је постојало и питање везано за неопходност израде акционог плана за РБ, обзиром да се ЈП „Србијашуме” позивало на план управљања ЈП „Голија” на који је министарство дало сагласност. По свим овим питањима, достављени су одговори и објашњења и интензивно је сарађивано са Канцеларијом у Венецији која је заједно са делегацијом и комисијом УНЕСКО-а омогућила ангажовање експерта из саветодавног комитета који је помогао у сачињавању коначног извештаја. Такође је урађен и акциони план, а 2017. године добијена је повратна информација о похвалама за све што је урађено и сада се само очекује реализација акционог плана (2016-2020.). Министарство је суфинансирало изванредан број пројеката које су радиле НВО, а који су се односили на укључивање локалног становништва. Иако је формиран савет РБ, Гордана Јанчић даје предлог да се формира нови савет РБ, са новим представником на челу (по могућству неко од представника Министарства), а како би сви позиви представницима локалне самоуправе за учествовање у раду савета имали већу тежину, него када би те позиве упућивао неко из ЈП „Србијашуме”. Такође, потребно је организовати и форум заинтересованих страна. По питању заштитних зона, ЗЗПС је урадио студију са образложењем из ког разлога не постоје те зоне и ЗЗПС сада ради студију валоризације Голије. По питању развоја шумарства, истиче одрживо газдовање, а обзиром да постоји велики део пољопривредних ресурса, добро је и да сегмент пољопривреде буде заступљен на том подручју. Доста тога је урађено и по питању туризма, уз укључивање локалног становништва, постоје регистрована сеоска газдинства која се баве туризмом, али истиче и сарадњу са UNDP у изради атласа и водича. У смислу аутопутева нема инфраструктуре, финансирана је изградња свих просторно планских докумената, велика средства су издвојена и урађени су планови детаљне регулације за путеве, електромреже, канализационе мреже као и план детаљне регулације изградње скијалишта Голија. Истиче да на подручју Рудна и Голије постоје домаћинства која су ту остала и која могу бити наследници за развој одрживог туризма, али и два највећа изазова, скијалишта и неопходност анимирања општина.

Активности Покрајинског завода за заштиту природе, као координатора РБ „Бачко подунавље” у 2018. години представља Марко Туцаков, са посебним освртом на 2017. годину када је резерват и проглашен. Током 2017. године вршена је промоција резервата, уз учешће Министарства, WWF-а, Министарства спољних послова, Националне комисије за сарадњу са УНЕСКО-м, Покрајинске Владе и Завода, али и бројних заинтересованих страна. Ове промоције су од значаја јер доприносе да се глас чује даље, али наводи и учешће на неколико међународних прилика за промоцију. Захваљујући томе што РБ „Бачко подунавље” налаже на две државне границе, са Хрватском и Мађарском, теме које се тичу управљања РБ имају могућност да добију подршку међународних донатора (нпр. у Дунавском транснационалном програму као један од IPA инструмената Европске уније). Иако до сада није проглашен прекогранични РБ у пет земаља, а како је ПЗЗП део једног великог конзорцијума стручних институција, у тих пет држава које спроводе програм, постоје иницијални покушаји да се унутар држава нађе оно што је заједничко у смислу управљања и да се већ сада почне са разматрањима како се ти изазови управљања могу решити. Препорука за све друге РБ је разматрање могућности IPA програма као и програма сарадње. Такође истиче две значајне активности, изградњу, успостављање и функционисање тзв. школа на реци (у пет држава направиће се седам пунктова који ће бити део једне прекограничне едукативне мреже за учење о резерватима биосфере и природе уопште по МАБ програму). Друга активност је израда акционог плана, након чега следи наставак пројекта. Главна тема би требала да се односи на питање како удахнути живот резерватима биосфере, али и које инструменте користити и како подстаћи оне који су извори финансирања. Представља издавање монографије након прве године постојања резервата, где се ова публикација користи у промотивне сврхе,

у смислу бољег упознавања простора, а како би се подстакло интерес за дијалог са осталим заинтересованим странама. У смислу координације резерватом истиче да ПЗЗП нема никакву управљачку функцију, већ да постоје четири заштићена подручја која имају своје управљаче и управо су они ти који на терену заиста спроводе, док ПЗЗП координише, прати и евентуално учествује као партнер у међународним пројектима. Осим та четири заштићена подручја, велики део пространства није заштићен и ту је комуникација најважнија са свим заинтересованим странама и то кроз пег општинских форума и један кровни форум. Састанак форума заинтересованих страна је већ одржан, без негативних реакција. У општини Бачка Паланка, захваљујући помоћи WWF-а направљен је један експеримент о томе како би тај општински форум могао и требао да изгледа и у потпуности је успео јер је изазвао позитиван ефекат у пријему свих заинтересованих страна. Наводи и пример општине Бачки Моноштор, где постоје врло проактивне заинтересоване стране које су РБ прихватили и пре него је проглашен, те је са њима задовољство радити. На крају издваја један од основних планова, почетак израде плана координаторства управљања резерватом биосфере.

Невенка Арсенијевић Мајер испред Завода за унапређивање образовања и васпитања поставља питање у вези конкретне улоге овог завода у раду Комитета. Истиче да је и до сада у програмима образовања све до факултетског образовања велики део програма био посвећен заштитарству, па поставља питање да ли се у том смислу мисли на одржавање неких едукативних обука. Постоје три центра, Центар за стручно образовање одраслих, Центар за професионални развој наставника и Центар за развој програма и уџбеника. У оквиру центра за развој програма може се направити обука у интеракцији са Центром за образовање одраслих. Душка Димовић је напоменула да би требало наћи могућност да се кроз верификацију програма и центара нађе начин који би могао да допринесе постојећим и будућим резерватима, нпр. да се кроз центре ради са наставницима са територија, али свакако би ту тему требало детаљније разрадити. Идеја је направити састанак по областима, како би дефинисали даље кораке, а што би могло да се односи и на 12 центара (за обуке запослених) који би били интересантни за причу у функцији подршке.

Лидија Аћимовић сматра да Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, односно Сектор за агроекологију, може да допринесе функцији развоја РБ, као и развоју руралног туризма. Радиће се на промоцији ИПАРД мера за које се тренутно ради на акредитацији, ради се и на диверзификацији пољопривредних газдинастава и економских активности дефинисаних акционим планом који је упућен Европској комисији. Очекује се да ће се крајем године расписати и први јавни позив за ту меру, што би доста допринело економском и социјалном развоју РБ. Нагласила је да се све мере односе на рурална подручја која су јасно дефинисана, јер то даје могућност брендирања производа али и брендирању читавих села за које постоје примери у пракси. Сектор за рурални развој програмира мере за рурални развој, рурални туризам и агроекологију и то су области у којима би могли да пруже подршку.

Смиљана Новичић испред Туристичке организације Србије мишљења је да је неопходно директно укључити и туристичке организације које раде на локалном нивоу уз обезбеђивање конкретних и дефинисаних смерница.

Весна Миздрак је појаснила да се Развојна агенција Србије бави координацијом рада и акредитацијом регионалних развојних агенција и да тренутно на територији Републике Србије постоји 16 акредитованих агенција. Неке од њих су врло активне у међународним пројектима, међу којима се посебно истиче Регионална развојна агенција Златибор. Развојна агенција Србије, у оквиру свог програма рада за 2019. годину планира један програм за пројекте прекограничне сарадње. Сматра да постоји могућност да се нека развојна агенција из Србије повеже са неком из Републике Српске како би заједно учествовале на неком међународном ЕУ пројекту при чему би Развојна агенција Србије могла да партиципира са 15%.

На крају састанка, Јасмина Јовић дала је предлог да се следећи састанак Комитета одржи крајем јануара или почетком фебруара 2019. године, за који би чланови припремили предлоге о могућим начинима за учествовање и доприносу раду Комитета и чија би главна тачка била расправа о тентативној листи. Уједно, ради лакше међусобне комуникације, у прилогу овог записника достављамо скениран списак учесника са овог састанка.

ЗАПИСНИК САЧИНИЛА

Наташа Лалић

САГЛАСАН

В.д. помоћника министра

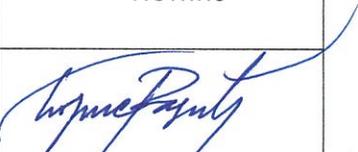
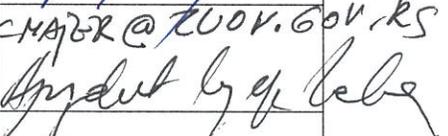
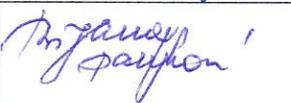
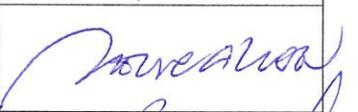
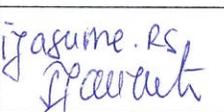
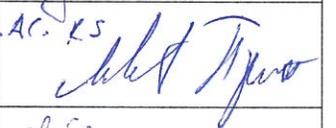

Јасмина Јовић

СПИСАК УЧЕСНИКА

Назив састанка: Конститутивни састанак МАБ Комитета Републике Србије.

Место и датум одржавања: 20.12.2018. године, сала 329 од 10-12 часова, СИБ III, Нови Београд

Име и презиме / функција	Институција / организација	Контакт подаци		Потпис
		Број телефона	Меил адреса	
Борис Радич ДОЦЕНТ	Шумарски факултет	0642664757	boris.radic@sfk.bg.ac.rs	
Арсенијевић Милан Београд, СВЗ. Београд	ЗУОВ	063460010	NEVELLA.KRSEVIC@PTICMAJBR@RUOK.GOV.RS	
ВЕСНА МИЗДРАК	Развојна агенција Србије	064/801-8675	YESNA.MIZDRAK@RAS.GOV.RS	
BILJANA PANJKOVIC	POKRAJINSKI ZAVOD ZA ZASTITU PRIRODE	066/381-443	biljana.panjkovic@p22p.rs	
Марко Туцаков	Покрајински завод за заштиту природе	064 8500 709	marko.tucakov@p22p.rs	
RADMILA PETANOVIC	SANU	063/1924971	r.petanovic@sfk.bg.ac.rs Radmila.petanovic@sanu.ac.rs	
Омилана Новичић	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ	062 278 646	snovicic@serbia.travel	
Јордана Јанчић	ЈЗ "Србајасуме" Београд	064 8155559	jordana.janic@serbijasume.rs	
ПРЕОРАГ LAZAKEVIC	Беошки факултет Умивенијет СИ БЕОГРАД	0652063227	PREORAG.LAZAKEVIC@BIO.BG.AC.RS	
Милена Тодорић	Милена Тодорић Београд	306-8306 060/1609412	milena.todoric@ufa.rs	